

HÍREK ÜZEMEINKBŐL

Távlati elképzelések a BHG VI. ötéves tervében

Fejlődő szolgáltatások, kooperációk

Mint a vállalat illetékeseitől megtudtuk, nem kevés munka vár a BHG-ra a VI. ötéves terv teljesítése során. Így a szovjet piacon az ATSZK—S szmolenszki mintaközpontjának vizsgálata, a fejlesztési bázisainak végrehajtása. A KVANT berendezésnél mindenképp a szerződéses kötelezettség elérése a cél mind a tápegységek, mind a részegységek szállításánál. A piac jelentőségét fokozza a gyártásban megmutatózó volumenigény, amely a két központtípusból 1985-ben meghaladja a 200 ezer vonalat, így a vállalat gyártási tevékenységének folyamatos biztosításában elsőrendű szerepet tölt be.

Az elektronikus alközpontok csoportjába sorol az EP és EA gyártmánycsaládok, az elektronikus diszpečerközpont, a főnök-titkári berendezés, valamint a hozzájuk tartozó perifériák. E gyártmánycsoport elsősorban a dollárfizetésű export szempontjából fontos, s alapvető szerepet játszik az export-import anyagegyensúly biztosításában. Itt a piaci igény maximálisan 40-45 ezer vonal körül tervezhető a VI. ötéves terv éves átlagában.

Újabb gyártmánycsoportként vehetjük szemügyre a tárolt programvezérlésű előfizetői- és tranzitközpontokat. A gyártási volument a VI. ötéves tervben ez a gyártmánycsoport még nem befolyásolja. A honisítás szellemi munkaigénye, a gyártásbavétel gazdaságossága, az alkatrészháttér biztosítása, a szabad piacok körének felmérése rendkívül sokrétű és összetett elemző munkát igényel, ám a vállalat további fejlődésének érdekében elkerülhetetlen a már említett előfeltételek gondos mérlegelése, s e termékek majdani gyártásba állítása.

Az AR bázisú gyártmányoknál pillanatnyilag a piac értéktétele még bizonytalan, ezért a VI. ötéves tervre tervezett vonalszám valószínűleg csak részben realizálódik. Itt igen hathatós műszaki-kereskedelmi tevékenységet kell folytatni, hogy az AR bázison gyártott központtípusok, elektronikus kiegészítő berendezések, üzemviteli és karbantartó rendszerek értékesíthetők legyenek.

E kérdés rendkívül fontos a meglevő gyártókapacitás és a szakembergárda kihasználása szempontjából is.

Mindezek mellett a mostani ötéves tervben komoly szempont a BHG tevékenységében a szolgáltatások, fővállalkozások előtérbe helyezése is, továbbá minden olyan kooperáció — bér munka, közös vállalkozás stb. — kiaknázása, amely lehetőséget nyújt a dollárexport fokozására.

Fejlesztési elképzelések az Orionban

Monochassis, kis színes

A hazai piacon már kapható Orion színes tv-készülék, de az igények egyre nőnek, a vevő állandóan újdonságokat vár.

— Min dolgoznak jelenleg a tv-fejlesztésen? — kérdeztük Pálfalvi Jenő osztályvezetőtől.

— A vásáron már sikert aratott a távvezérelhető színes tv. A konstrukció kialakításánál arra törekedtünk, hogy a távvezérlő rendszert aránylag olcsón tudjuk előállítani. A sensorfiók nyomtatott lapját — amit a HiFi-toronyhoz és az AT 2961-es tv-hez használunk — kis áramköri változtatással ennél a tv-nél is alkalmazni tudjuk. A táv szabályozó elektromos részét mi csináljuk, a mechanikai egységet pedig nyugatnémet cégtől vásároljuk.

— Mint ismeretes, a távvezérelhető színes tv a jelenleg gyártott 56 centiméter képcsőátmérőjű készülék továbbfejlesztett változata. Egyszerű infravörös távvezérlésű rendszert építünk be, de olyan megoldást dolgoztunk ki, ami a későbbiekben lehetővé teszi, hogy több szolgáltatást nyújtson a készülék.

— A színes mellett azért még igény van fekete-fehér készülékekre is. Várható-e belőle a jövőben új típus?

— Olyan tv kialakításán dolgozunk, amiben már nincs modul, hanem helyette az összes elektromos alkatrész egyetlen egy panelon található. Akkor, amikor már nagy az integráltsága egy-egy készüléknek, ésszerűbb ezt az úgynevezett monochassis megoldást alkalmazni. Nem mellékes szempont, hogy egyszerűbb a gyártása, tehát olcsóbban lehet majd eladni, mint a jelenlegi tv-eket. Tervezzük, hogy műszeres mérésükhöz automatikus rendszert használunk, ami meggyorsítja egy-egy készülék elkészítését.

— Egyre többet hallani a hordozható színes tv-ről. Mikor találkozhatunk az üzletekben kis Orion színesekkel?

— Erre még nem tudok válaszolni. Az más kérdés, hogy mit szeretnénk. Jelenleg fejlesztés alatt áll a készülék. Elképzelésünk szerint 32 centiméter képcsőátmérőjű lenne, a kávéja pedig színes műanyag. A képcsövet a Szovjetunióból importálnánk. Terveink szerint szintén monochassis lenne. Egyelőre távvezérlés nélkül gyártanak, de a későbbiekben lesz lehetőség annak az alkalmazására is. Jó volna a mintapéldányt az idén elkészíteni, s akkor 1982-ben megkezdődhetne a nullszériagyártás.

Nemzetközi híradástechnikai kiállítást rendeznek szeptember elején Nyugat-Berlinben. Az ORION-ból Pálfalvi Jenő, a tv-fejlesztés osztályvezetője, és Pethes Sándor, a rádió- és audiotechnikai osztály vezetője utazott ki a rendezvényre. Az alábbiakban számolnak be a látottakról, a tapasztalataikról.

A tv-készülékeket gyártó legnagyobb cégek a szolgáltatások bővítésére, a pluszinformációk szolgáltatására, valamint magasabb technikai színvonal elérésére törekedtek.

A pluszinformációkat a teletext, az antiope, a képlemezjátszó, a videomagnetofon, a sztereo tv, és a játék minikomputerek jelentették.

A szolgáltatások bővítésére példa a különböző típusú távvezérlő rendszerek, az automatikák, valamint a vetítés tv (projekciós-tv).

A magasabb technikai színvonalat a digitális tv-jelek feldolgozása, a lézertechnika és a „világűr” táv-közlés képviselte.

Minden nagyobb kiállító igen hatásos módon reklámozta képlemezjátszóit és a videomagnetofonjait (házi video stúdióit). Megjegyzendő, hogy az egységes rendszer kidolgozása ezen a területen sem valósult meg, hasonlóan mint a képűjságnál (ott is két típus van, a teletest és az antiope).

A pluszinformációk feldolgozására alkalmas egységek modulrendszerben készülnek, így utólagos beépítésük megvalósítható. Ez a gyártók szempontjából már lefutott téma, már csak a félvezetőgyártó iparon múlik az integrált áramkörös változat létrehozása.

A sztereovétel lehetősége a luxuskészülékek nagy többségénél már biztosított, de a folyamatos sztereoadás még nem.

A japán cégek, a miniberendezések széles skáláját vonultatták fel, de bemutatták a videomagnókat, képlemezjátszókat, a vetítés tévékészülékeiket. Utóbbiak fényerejét és kontúrélességét nem lehet még tökéletesnek mondani.

A jövőben a tv-készülékek két nagy egységből épülnek fel. Az egyik az alapkészülék, a másik pedig a szolgáltatásokat, illetve az információkat bővítő egység. Az alapkészülékeknél digitális úton dolgozzák fel a videocsatornában a jeleket, a cél a maximális integráltság (1 IC). Azt, hogy milyen mértékű legyen az információ, illetve a szolgáltatások bővítése, a tv-készülékek kategóriája határozza meg.

Köztudott, hogy a nyugat-európai piacokon óriási a kínálat a szórakoztató elektronikai készülékekből. Amit azonban ezen a kiállításon láttunk, az minden képzeletet felülmúlt. Bemutattak közepes bőrrond méretű sztereo-táskarádiót, $2 \times 20 - 2 \times 30$ W kimenő teljesítménnyel és nyakba akasztható, levéltárca méretű sztereo lejátszó magnót, pillekönnyű fejhallgatóval. Ez utóbbi összeállítás egészen különleges kivitelét is bemutatták, amely műanyag fólia burkolatban, víz alatt is használható.

A berendezések formája a hagyományos nagyméretű dobozoktól, a lapos „slim-line”-on és a mini tornyokon át a gépkocsikba szerelhető superminiig

mindent felölelt. Világos és sötét, selyemfényű és óarany színű előlapok, szögletes és kerek nyomógombok, műszeres, fénydiódás és vákuum-fluoreszkus kijelzők harmonikusan illeszkedtek a készülékekhez.

A szenzációt a Philips, a Sharp és a Sony cég digitális lemezjátszója és a mágneses hangrögzítője jelentette. Nézelődés közben iszonyú ajtócsapkodásra, majd üvegsörömpölésre kaptuk fel a fejünket. No, itt valamit összetörtek — gondoltuk. Erről azonban szó sem volt. A Fischer angol cég mutatta be különleges hangeffektusokkal a digitális hangátvitelt. Mindenesetre az ma még csak a bemutatás stádiumában tart, bár már egyre többször tartanak ilyen bemutatásokat.

A hagyományos technikában a legkülönbözőbb megoldásokat mutatták be az erősítők tranzienstorzításainak leküzdéséért. Néhány gyártó és megoldás: Kenwood—Sigma Drive, Toshiba—Clean Drive, JVS—Super A, Pioneer—Non Switching Amp. Technics—Nex Clean A.

A kazettás magnetofonoknál az átviteli jellemzők nagyarányú szórását a különböző típusú és gyártású kazetták használata miatt kiküszöböli a beépített mikroprocesszorral irányított automatika, mely próbafelvételt készít a készülékbe helyezett kazettára, beállítja az optimális előmágnesezést és korrekciót, majd visszatekeréssel a szalag elejére és jelzi, hogy indíthat a felvétel. (Hitachi ATRS-rendszer)

A tunereknél két irányzat figyelhető meg: a különleges vételi tulajdonságok forgókondenzátoros hangolással, és a komputerrel irányított kvarcszintézeres rendszerek.

Szovjet elismerő oklevél a Telefongyárnak

Február 5-én a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában a szovjet kereskedelmi kirendeltség díszoklevelet adományozott a Telefongyárnak. Az ünnepségen jelen volt többek között O. Zsukov, a szovjet nagykövetség mellett működő egyesített pb titkára, Gábor András az Ipari Minisztérium miniszterhelyettese, dr. Ambur János, a Külkereskedelmi Minisztérium miniszterhelyettese, Paszternák László, a vasasszakszervezet titkára.

V. I. Ocseretin, a Szovjetunió magyarországi külkereskedelmi képviselője főtanácsosa nyújtotta át a Telefongyár vezetőinek az alábbi szövegű díszoklevelet:

„Kitüntetjük a Telefongyár kollektíváját a hírközlő-berendezések időben és jó minőségben történő kiszállításának biztosítása terén nyújtott több éves, hasznos együttműködésért, valamint az 1981-re kötött szerződésben foglalt kötelezettségek határidőre történt teljesítéséért.”

A kitüntető oklevelet a kirendeltség főtanácsosa, pb-titkára, szb-titkára és Komszomol-titkára írta alá. V. I. Ocseretin főtanácsos üdvözlő beszédében elmondta, hogy a magyar berendezések nagy keresletnek örvendenek a Szovjetunióban, köztük a Telefongyáré is. Hibátlanul üzemelnek az olaj- és gázvezetékek mellett, valamint a Szibéria és Moszkva közötti távbeszélő-hálózaton.

A telefonkészülék-fejlesztés jövője

A magyar távbeszélő első 100 éve után most alapvető, mondhatni forradalmi változások küszöbére érkezünk el: mind a központok, mind a készülékek fejlesztésében az elektronika meghatározóvá vált. A távbeszélő-készülékek előtt óriási fejlődés áll, ez a jövőben elektronikus eszközök segítségével valósul meg. Korunk technikai fejlődésének üteme alapján világosan látszik, hogy egy-két évtizeden belül a távbeszélő-készülékeknel is tér nyer a digitális technika és az integrált szolgáltatási rendszerhez illeszkedő új elektronikus felépítésű és a szolgáltatások széles skáláját nyújtó készülékek hálózatunkban megjelennek.

Az elektronikus eszközök, integrált áramkörök és mikroelektronikai egységek alkalmazása a távbeszélő-készülékekben a beszédátviteli jellemzők (zajtorzítás, beszédhűség stb.) nagy mértékű javításán, túlmenően új korszerű szolgáltatások bevezetését már napjainkban is lehetővé teszik. A lehetséges szolgáltatásokból néhány: nyomógombos hívómű, automatikus hívásismétlés, automatikus hívómű elektronikusan tárolt hívószámokkal, hangfrekvenciás hívásjelzés, optikai hívásjelzés, előfizető által beállítható erősítés (pl. nagyothallóknak hangos telefon stb.)

A közeli jövőben a jobb minőségű beszédátvitel és szolgáltatásfejlesztés céljából erősítővel ellátott piezomikrofonok és nyomógombos hívóművek postai rendszeresítését tervezik.

Az első alapvetően elektronikus távbeszélő-készülék postai rendszeresítésére tervek szerint 1984-ben kerül sor. A Magyar Posta már megkezdte a CB 8,2-es típusú készülékek előzetes vizsgálatát.

Brigád a tervezőasztalnál

A Telefongyár Fejlesztési Intézete átviteltechnikai fejlesztési főosztályának szerkesztési osztályán dolgozik az „Új mechanizmus” szocialista brigád.

A brigád rajztábláin öttenek formát az új telefongyári termékek.

Jó eredményeket értek el a kiscsatornás berendezések kifejlesztésénél. A BO-12-es gyártmányok megközelítik a világszínvonalat. 1981-ben főként a PO-3-E2 légevezetékes háromcsatornás rendszeren és az UTK-24 univerzális távírócsalád kifejlesztésén dolgoztak eredményesen. Ez utóbbi a tavalyi tavaszi BNV-n vásárdíjat is kapott.